

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Nauki, Edukacji i Sportu (3.)
w dniu 17 grudnia 2015 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji (druk senacki nr 29, druki sejmowe nr 65 i 102 i 102-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Kazimierz Wiatr)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Szanowni Państwo, otwieram posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej poświęcone rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania naszej komisji. W szczególności jest to część 28 „Nauka”, część 38 „Szkolnictwo wyższe” oraz część 82 „Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego” w zakresie związanym z edukacją.

Bardzo serdecznie witam panią minister Teresę Czerwińską, panią profesor, podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Bardzo serdecznie witam panią minister Marzennę Drab, podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Witam pana Jarosława Oliwę, dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pana Arkadiusza Jarkiewicza, dyrektora Departamentu Ekonomicznego w Ministerstwie Edukacji Narodowej i pana Konrada Hodzyńskiego, naczelnika wydziału w Departamencie Ekonomicznym, a także panią Barbarę...

(Głos z sali: Markiton.)

...Markiton. Tak? Pani często u nas bywa, tak że powinienem pamiętać, ale jak zawsze się zawahałem, bo jedna litera jest dla mnie nieczytelna. Z Ministerstwa Finansów, zastępca dyrektora departamentu.

I z Ministerstwa Finansów panią Barbarę...

(Głos z sali: Staniszevska.)

...Staniszevska. Też tak szybko wpisane.

Chciałbym jeszcze zapewnić członków komisji, w ślad za emailem, który przekazałem, że zawsze staram się lokować posiedzenia w możliwie najbardziej dogodnym czasie, niemniej jednak tym razem czas był bardzo krótki, ponieważ ustawa budżetowa dosłownie wczoraj była drukowana.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Szanowni Państwo, przystępujemy do analizy tych zmian. One nie są duże.

Jeśli państwo pozwolą, to teraz Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Bardzo proszę panią minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Marzenna Drab:

Rzeczywiście zmiany są nieduże. Czas, w jakim procedujemy, nie pozwala dokonać istotnych zmian w budżetach.

Jeżeli chodzi o dochody w części 30 „Oświata i wychowanie”, to w projekcie zmiany budżetu państwa na rok 2015 nastąpił wzrost zaplanowanych dochodów o 3 miliony 25 tysięcy zł. Z tego część jest na administrację, część na oświatę i wychowanie oraz na edukacyjną opiekę wychowawczą. To zwiększenie wynika z analizy dochodów zrealizowanych do 31 października 2015 r. i większych, niż pierwotnie planowano, wpływów, uzyskanych głównie przez jednostki podległe ministerstwu, czyli Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Centralną Komisję Egzaminacyjną oraz ORE, czyli Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Jeżeli chodzi o wydatki...

(Sygnał telefonu komórkowego)

O, przepraszam. Nie wyłączyłam telefonu.

(Głos z sali: Pewno dzwonią w sprawie wydatków.)

Nie, nie. Już od samego rana się urywa... Przepraszam bardzo.

Jeżeli chodzi o wydatki w części 30 „Oświata i wychowanie”, to pozostały one na niezmiennym poziomie. W części...

(Sygnał telefonu komórkowego)

Przepraszam bardzo.

(Głos z sali: Udało się.)

(Głos z sali: Mąż śniadania nie dostał.)

Nie, nie. Po prostu... Przepraszam.

(Wesołość na sali)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Kazimierz Wiatr: Proszę państwa, proszę jednak zachować powagę.)

Już. Przepraszam bardzo.

Jeśli chodzi o część 82 „Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego”, to w zakresie „Części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego” w projekcie ustawy o zmianie budżetu na 2015 r. pozostała ona niezmienną.

Jeśli chodzi o część 83 „Rezerwy celowe” i rezerwy przeznaczone na sfinansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacji i opieki

wychowawczej, to pozostaje osiem następujących rezerw celowych budżetu państwa. Są to: poz. 10 „Środki na awans zawodowy nauczycieli; poz. 11 „Stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych”; poz. 26 „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz 6.000 tys. zł na realizację Programu «Bezpieczna i przyjazna szkoła»”; poz. 52 „Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego”; poz. 68 „Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie”; „Przygotowanie do światowego Jamboree Skautowego w Polsce w 2023 r.”; poz. 83 „Środki na realizację rządowego programu wspierania organów prowadzących szkoły podstawowe w zakresie rozwijania kompetencji, zainteresowań i uzdolnień młodzieży i dzieci – «Książki naszych marzeń»”; poz. 87 „Finansowanie polsko-ukraińskiej współpracy młodzieży”.

W projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r. nastąpiło zmniejszenie zaplanowanych wydatków, w stosunku do kwot ujętych w ustawie budżetowej na 2015 r., z rezerw celowych: w poz. 10 „Środki na awans zawodowy nauczycieli, w poz. 11 „Stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych”, w poz. 26 „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży”, w poz. 52 „Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego”, w poz. 83 „Środki na realizację rządowego programu wspierania organów prowadzących szkoły podstawowe w zakresie rozwijania kompetencji”... Te zmniejszenia wynikały z oszczędności powstałych w planowanych wydatkach na poszczególne zadania i z uruchomienia mniejszych, niż zakładano, środków przez niektórych dysponentów. Jednocześnie należy zaznaczyć, że zmniejszenie nie miało negatywnego wpływu na prawidłową realizację zadań finansowanych lub też dofinansowanych z rezerw celowych budżetu państwa.

Jeżeli chodzi o część 85 „Budżety wojewodów ogółem”, to w dziale 801 „Oświata i wychowanie” dochody budżetu państwa zwiększono do poziomu 1 miliona 381 tysięcy, tj. o kwotę 578 tysięcy, przede wszystkim z tytułu zwrotów dotacji i płatności wraz z odsetkami dokonanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Podobna sytuacja miała miejsce w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza”. Tam zwiększono to do poziomu 674 tysięcy, również z tego samego tytułu, czyli zwrotów dotacji i płatności z odsetkami dokonanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Jeśli chodzi o wydatki budżetu państwa w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, to nie wprowadzono żadnych zmian. W dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” zaplanowano wydatki w wysokości 27 tysięcy 809. W wyniku nowelizacji ustawy zostały zmniejszone o kwotę 59 tysięcy, a zmniejszenie związane jest z dokonaniem przez wojewodę małopolskiego i świętokrzyskiego blokad środków w wysokości odpowiednio 51 tysięcy oraz 8 tysięcy. Blokady te wynikały z niższego, niż pierwotnie zakładano, zapotrzebowania na te środki.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Czy pani legislator ma jakiś komentarz do tego?

To znaczy, Pani Minister, ja miałbym takie pytanie: jakie są poziomy tych zwiększeń i zmniejszeń? Bo padło tutaj wiele pozycji? Ile w sumie to jest zmian? Kilkanaście, kilka?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Marzena Drab:

Nie... To znaczy jeżeli chodzi o szacunki wartościowe, to one są... Nie mam w tej chwili wyliczenia procentowego, ale są to w sumie zmiany kosmetyczne. One przede wszystkim wynikają z tego, że były dokonywane zwroty albo przesunięcia wewnątrz. Tak że właściwie można powiedzieć, że obyło się bez wprowadzania większych zmian w naszym budżecie, który proponujemy i przedkładamy.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję.

Pytam, ponieważ nie mamy żadnych materiałów z resortów i to nam bardzo utrudnia... To co prawda w druku sejmowym było omówione, ale nie jesteśmy wyposażeni w te druki sejmowe.

Pani Elżbieto, czy mamy ten druk sejmowy?

(*Starszy Sekretarz Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Elżbieta Karwowska*: Tak, mamy.)

To ja bym poprosił.

Czy panowie senatorowie mają jakieś pytania?

(*Brak nagrania*)

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów Barbara Markiton:

Barbara Markiton, Ministerstwo Finansów.

Panie Przewodniczący, może ja wyjaśnię kwestię zmniejszenia tych rezerw.

(*Przewodniczący Kazimierz Wiatr*: Bardzo proszę.)

W obszarze oświaty w ustawie budżetowej na rok 2015 zaplanowanych było w rezerwach celowych 2 miliardy 475 milionów 395 tysięcy zł – we wszystkich rezerwach celowych, które dotyczyły obszaru oświaty. W wyniku nowelizacji zmniejsza się tę kwotę łącznie o 100 milionów 989 tysięcy zł, do kwoty 2 miliardy 374 miliony 406 tysięcy.

A jeżeli chodzi o poszczególne rezerwy...

(*Przewodniczący Kazimierz Wiatr*: To jest w której części?)

To jest w części...

(*Przewodniczący Kazimierz Wiatr*: 82?)

...83 „Rezerwy celowe”.

(*Przewodniczący Kazimierz Wiatr*: 83.)

Tak.

Na końcu opracowania są wyszczególnione te rezerwy, więc mogę powiedzieć, jakie to są kwoty, jeżeli chodzi o poszczególne rezerwy. Przy czym chciałabym wyjaśnić,

że 15 października minął termin uruchamiania rezerw celowych. Jeżeli chodzi o wszelkie wystąpienia w tym zakresie ministra edukacji czy wojewodów, to one zostały załatwione pozytywnie, ale pozostały w poszczególnych rezerwach środki, o które dysponenci nie wystąpili, i stąd się wzięły te oszczędności. Nie było takiej sytuacji, żeby środki nie zostały uruchomione celowo. Np. jeżeli chodzi o poz. 10, czyli rezerwę na awans zawodowy, to było zaplanowane 16 milionów 700 tysięcy zł, a wystąpiono jedynie o 11 milionów 271 tysięcy. W tej rezerwie powstały naturalne oszczędności w wysokości 5 milionów 429 tysięcy i one zostały ujęte w tym zestawieniu jako oszczędności. Po prostu nie było potrzeby uruchomienia tych środków. Podobnie było w rezerwie na stypendia prezesa Rady Ministrów. Pozostało 1 milion 318 tysięcy. Największa kwota pozostała w poz. 26 „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży”. To było 79 milionów 775 tysięcy. Były też rezerwy, które zostały uruchomione w całości, np. rezerwa na przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Były to środki w kwocie 4 miliony 361 i w całości zostały uruchomione. Tak że nie było blokady w tej rezerwie. Kolejna rezerwa to rezerwa na przygotowanie skautowego jamboree. Środki zostały uruchomione w całości. Na finansowanie polsko-ukraińskiej współpracy młodzieży środki także zostały uruchomione w całości.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, myślę, że chyba najważniejsza z tego wszystkiego informacja jest taka, że największą zmianą jest ograniczenie rezerw celowych o 100 milionów. To jest około 5% z 2 miliardów. Prawda?

Nie wiem, czy panowie senatorowie mają pytania. Jeżeli nie, to byśmy już pani minister podziękowali i przeszli do kolejnej zmiany. Tak?

To bardzo dziękuję, Pani Minister.

Szanowni Państwo, w takim razie przystępujemy do zmian w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego.

Bardzo proszę panią minister Teresę Czerwińską, panią profesor.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Teresa Czerwińska:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

W związku z projektem ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015, chciałabym państwu przedstawić informacje na temat nauki i szkolnictwa wyższego w następujących częściach budżetowych. Jest to część 28 „Nauka” oraz część 38 „Szkolnictwo wyższe”. Podam także krótką informację na temat części 67 „Polska Akademia Nauk”.

Może najpierw krótko powiem, jak wygląda sytuacja. Mianowicie zmiany, co prezentowała już moja przedmówczyni... To znaczy w naszym przypadku jest tak samo, zmiany wynikają zazwyczaj z pewnych względów obiektywnych, czyli z niewykorzystania środków, które

zostały przyznane na rok 2015. W większości przypadków, co Wysokiej Komisji przedstawię, te środki pozostały niewykorzystane ze względów niezależnych od dysponenta, czyli z reguły ze względu na trwające procedury. Ale po kolei.

Jeśli chodzi o dochody w części 28 „Nauka”, to zaplanowano je na rok 2015 w kwocie 21 milionów 14 tysięcy zł. W projekcie ustawy, po zmianie ustawy budżetowej na rok 2015, zostały one zwiększone do kwoty 49 milionów 960 tysięcy zł. Te dochody oczywiście zostały oszacowane przez Ministerstwo Finansów na podstawie danych sprawozdawczych za okres styczeń – październik 2015 i wpływów na rachunek bankowy budżetu państwa w roku 2015.

Jeśli zaś chodzi o wydatki, to w ustawie budżetowej na rok 2015 zaplanowano je w wysokości 7 miliardów 308 milionów 125 tysięcy zł, z czego z budżetu 5 miliardów 412 milionów 356 tysięcy zł i resztę, czyli 1 miliard 895 milionów 769 tysięcy zł, ze środków europejskich.

Proszę państwa, najważniejszą zmianą, która zachodzi, jest zmniejszenie wydatków o kwotę 30 milionów 422 tysięcy zł, co wynika ze zmniejszenia w zakresie dotacji celowej budżetu państwa na finansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych. Chodzi tutaj przede wszystkim o budowę Ośrodka Badań Antyprotonami i Jonami w Europie, FAIR czyli Facility for Antiproton and Ion Research. Chcę powiedzieć, że w ramach tej inwestycji minister nauki i szkolnictwa wyższego przyznał Wydziałowi Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie środki w kwocie 30 milionów 453 tysięcy zł w roku 2015, niemniej jednak jednostka ta zgłosiła, że tych środków nie wydatkuje w pełni. Mianowicie powstały opóźnienia w procesie realizacji projektu FAIR. Te opóźnienia wynikają ze zmian w strukturze projektu i w strukturze spółki celowej, która ma ten projekt realizować. Polska jest udziałowcem w tym projekcie. Te środki po prostu zostały zmniejszone w budżecie na rok bieżący, ale one oczywiście będą potrzebne w roku przyszłym i będą wydatkowane.

Pomniejsze zmiany. Zmniejszono o 1 milion zł wydatki, z czego 400 tysięcy to są wydatki majątkowe, które stanowią wartość prac trzeciego etapu realizacji zamówienia publicznego. To zamówienie publiczne tj. modernizacja urządzeń sieciowych w budynku Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przesunięcie tych środków, niewydatkowanie ich jest związane z wydłużaniem się procedury przetargowej. To znaczy mamy do czynienia z postępowaniem odwoławczym w KIO i w związku z tym nie jest możliwe finansowanie trzeciego etapu realizacji tej inwestycji.

Z mniejszych zmian chciałabym jeszcze przedstawić Wysokiej Komisji 500 tysięcy zł. To jest zmiana, która również wynika z unieważnienia przetargu. To jest kwota przeznaczona na oświetlenie wewnętrzne w budynku ministerstwa. Również ze względów obiektywnych po prostu nie została ona uruchomiona.

I kwota 100 tysięcy zł to jest kwota, która była zaplanowana na szkolenia i projekty szkoleniowe. Z uwagi na realizację tożsamyh projektów przez KPRM czy też ze względu na ciągłość pracy departamentów po prostu nie została ta kwota uruchomiona.

To są wszystkie wydatki, jeśli chodzi o naukę. Podsumowując: najważniejsza zmiana to zmniejszenie wydatków o blisko 30 milionów zł na projekt Ośrodka Badań Antyprotonami i Jonami w Europie.

Teraz, jeżeli państwo pozwolicie, część 38 „Szkolnictwo wyższe”. Ogólnie dochody na rok 2015 zaplanowano w kwocie 2 milionów 660 tysięcy zł; w projekcie ustawy, po zmianie ustawy budżetowej, zostały one zwiększone do kwoty 16 milionów 43 tysięcy zł. Dochody te, podobnie jak w przypadku części 28 „Nauka”, zostały oszacowane przez Ministerstwo Finansów według stanu faktycznego na rok 2015.

Wydatki w ustawie budżetowej w tej części zaplanowano w wysokości 12 miliardów 247 milionów 126 tysięcy zł, z czego 11 miliardów 704 miliony 702 tysiące zł z budżetu państwa, a resztę ze środków europejskich. Tutaj chcę podkreślić, że w projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej w tej części również limit wydatków uległ obniżeniu, o 6 milionów 597 tysięcy zł. Z czego wynikało to zmniejszenie?

Najważniejsza zmiana, jeśli chodzi o zmniejszenie, to zmniejszenie w kwocie 6 milionów 537 tysięcy. Ta zmiana wynika przede wszystkim z przesunięcia tej kwoty w związku z przedłużającymi się procedurami administracyjnymi i sądowymi, które są prowadzone przez Urząd Miasta Poznania. Urząd miasta po prostu prowadzi tego typu procedury, co uniemożliwia zakup gruntów na terenie Moraska w Poznaniu, przeznaczonych pod budowę kampusu, czyli w ramach programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2004–2017”. My te środki oczywiście przyznaliśmy, one były uwzględnione, ale ze względów obiektywnych nie ma możliwości ich uruchomienia w roku bieżącym. I to jest, Panie Przewodniczący, najważniejsza zmiana.

Są też dwie drobne. Mianowicie: 50 tysięcy zł, z powodu niewykorzystania w całości środków przeznaczonych na oświetlenie wewnętrzne w budynku ministerstwa, też spowodowane procedurą unieważnienia przetargu; i 10 tysięcy zł, z tytułu niepodjęcia pięciu projektów szkoleniowych. Tu sytuacja również jest podobna do tej, o której powiedziałam przy części „Nauka”.

Podsumowując: najważniejsza zmiana dotyczy zmniejszenia wydatków na program Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza związany z zakupem gruntu.

A przechodząc do działu 803 „Szkolnictwo wyższe”, chcę powiedzieć, że tutaj właściwie nie mamy istotnych zmian. Jedyna rzecz, która jest, tj. zmniejszenie wydatków majątkowych na inwestycje, jeśli chodzi o Ministerstwo Obrony Narodowej. Więcej tutaj nie mam nic do dodania, nic wartego uwagi Wysokiej Komisji.

Teraz Polska Akademia Nauk. Tutaj też właściwie jest bez zmian. Można tylko powiedzieć, że dochody w tej części na podstawie sprawozdań przedkładanych przez Ministerstwo Finansów zostały zwiększone o 161 tysięcy zł. A jeśli chodzi o wydatki zaplanowane z budżetu państwa, to nie dokonaliśmy żadnych zmian, wszystko zostało zgodnie z planem. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję, Pani Minister.

Czy pani legislator chciałaby coś...

Czyli mamy dwie najważniejsze zmiany: w części „Nauka” zmniejszenie o 30 milionów środków dla ośrodka badań antyprotonami ze względu na procedurę zamówień publicznych, przy czym tj. 30 milionów z ponad 5 miliardów; w części „Szkolnictwo wyższe” zmniejszenie o 6,5 miliona środków dla Uniwersytetu Adama Mickiewicza, na tle kwoty 11 miliardów 700 milionów. To są te najważniejsze sprawy.

Czy pani dyrektor Markiton chciałaby coś jeszcze dodać?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów Barbara Markiton: Nie, dziękuję. Pani minister tak wyczerpująco przedstawiła te sprawy...)

Czy panowie senatorowie mają pytania?

Skoro nie ma pytań, to ja bardzo dziękuję pani minister.

I jednocześnie zmiierzam do, że tak powiem, podsumowania naszego posiedzenia...

Aha, powinniśmy przegłosować obie zmiany, czyli powinniśmy przeprowadzić dwa głosowania.

Pierwsza sprawa to są zmiany leżące w kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że części „Nauka” i „Szkolnictwo wyższe” przegłosujemy łącznie.

Kto jest za tymi zmianami? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Proszę państwa, jako komisja jesteśmy zobowiązani złożyć sprawozdanie przed Komisją Budżetu i Finansów Publicznych. Posiedzenie tej komisji jest dzisiaj o godzinie 9.30.

Jeśli państwo wyrazicie zgodę, będę reprezentować komisję na tym posiedzeniu i przedstawię wyniki naszych obrad.

Czy są inne propozycje?

Rozumiem, że propozycja została przyjęta.

A zatem jeszcze raz dziękuję pani minister, dziękuję pani dyrektor, wszystkim naszym gościom, bardzo dziękuję panom senatorom, pani legislator, pani sekretarz.

Zamykam posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dziękuję bardzo.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii